

Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement

Communicatie en Zorgplicht

Voorlopige Resultaten Netspar Projectgroep

NAM, 31 maart 2015

Leden projectgroep

- Benedict Dellaert
- Sacha van Hoogdalem
- Stefan Lundbergh
- Oskar Poiesz
- Mike Rijff
- Arjanneke Sandtke
- Sandra Schellekens
- Arthur van Soest
- Yvonne van Straalen
- Marc Turlings
- Bas Werker

Vragen

- Wat bedoelen we met zorgplicht?
- Bij welke partijen ligt er een zorgplicht?
- Hoe kunnen de partijen die zorgplicht het best invullen?
- Wat is de rol van communicatie?
- Wat is de rol van keuzearchitectuur?

Stelling:

Tweede en derde pijlerproducten moeten wat betreft zorgplicht en communicatie op dezelfde manier behandeld worden

Toelichting:

Pensioenwet gaat over tweede pijlerpensioenen, voor derde pijlerproducten is er de Wet op het Financieel Toezicht

Achtergrond: recente ontwikkelingen

- Een “goed pensioen” (70%) is minder vanzelfsprekend geworden
- Latere AOW en pensioenleeftijd
- Versobering pensioen en fiscale voordelen
- Meer risico's naar het individu
- Meer eigen verantwoordelijkheid bij het individu
- Wellicht in de toekomst meer keuzevrijheid binnen tweede pijlerpensioen (SER rapport)
- Flexibilisering arbeid impliceert grotere rol derde pijler, met grote keuzevrijheid
- Achtergrond herziening pensioenwet tweede pijlerpensioenen: *deelnemersgericht, handelingsperspectief*

Uit de Nieuwe Pensioenwet:

“De pensioenuitvoerder bevordert dat de informatie de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde inzicht geeft in de keuzemogelijkheden die er zijn in de pensioenregeling en de gevolgen van belangrijke gebeurtenissen voor het pensioen”

Zorgplicht

- Verplichting om inspanningen te leveren die erop gericht zijn individuen aan te zetten tot het maken van keuzes die zoveel mogelijk in hun eigen belang zijn.
- Dit is een morele (of “ideale”) zorgplicht die verder gaat dan de wettelijke zorgplicht
- Geldt niet alleen voor de tweede pijler maar ook voor de eerste en de derde pijler
- Middelen om de zorgplicht in te vullen:
 - Communicatie
 - Keuzearchitectuur

Welke keuzes?

- Beleggingskeuze in DC pensioen (beleggen of garanties in hybride DC?)
- Vrijwillig bijsparen (bijv. als inkomen > €100.000; derde pijler producten)
- Pensioensparen zelfstandigen
- Pensioendatum
- Uitruil pensioensoorten voor of op pensioendatum
- Hoog laag constructies, prepensioen, deeltijdpensioen
- Uitruil ouderdomspensioen nabestaandenpensioen
- Partnerpensioen
-

Communicatie

- Het tijdig verschaffen van relevante informatie op begrijpelijke wijze aan individuen in het kader van de zorgplicht
- Zelfs als er geen actieve beslissingen hoeven te worden genomen, dient communicatie realistische verwachtingen bij het individu te creëren.
- Nieuwe Pensioenwet eist: *correct, duidelijk en evenwichtig*
- Timing is belangrijk (“life events”)
- Niet alleen richten op informatie, ook op betrokkenheid

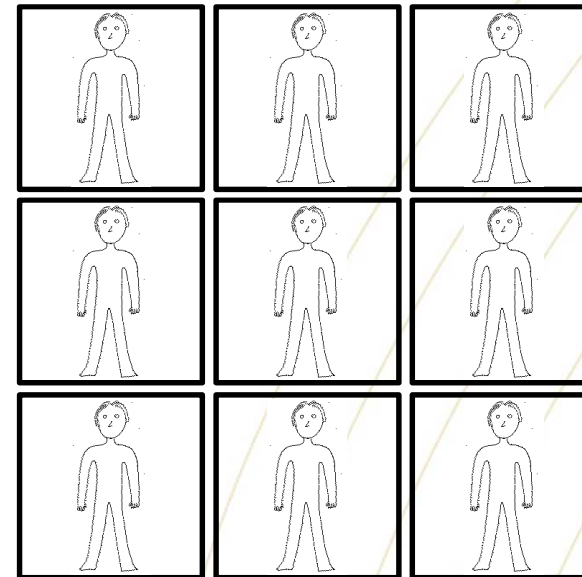
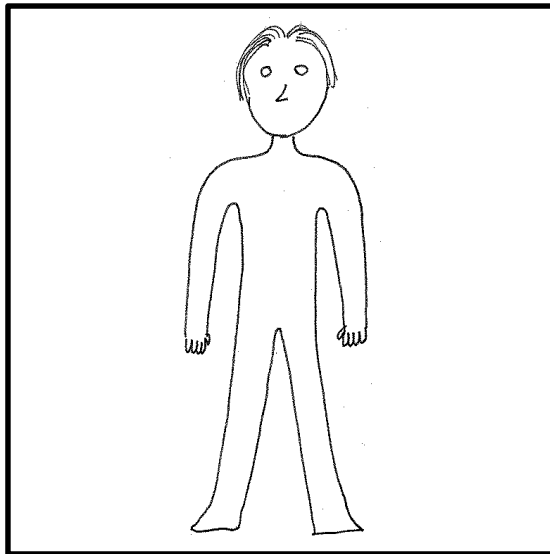
Keuzearchitectuur

- Via het inrichten en presenteren van de keuzeproblemen het individu ondersteunen om goede beslissingen te nemen.
- Voorbeelden:
 - defaults (stille keuze)
 - stapsgewijs inrichten van keuzeprobleem (minder complex maken)
 - speciale producten (“save more tomorrow”)
 - keuzeprobleem plaatsen in een context (oude dag dichterbij brengen; belang pensioen onderstrepen)
- Keuzearchitectuur is 'zacht paternalisme': Het individu wordt gestuurd maar niet gedwongen (verplichtstelling zonder keuzemogelijkheid = hard paternalisme)

Hoeveel vrijheid moeten aanbieders krijgen om keuzearchitectuur in te vullen?

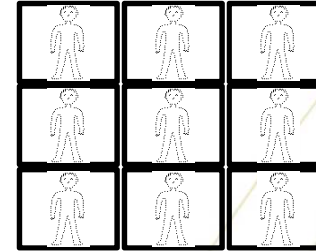
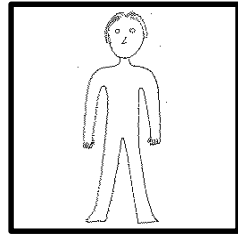
Welke partijen hebben een zorgplicht?

Het totale pensioeninkomen bestaat uit onderdelen

Vanuit het individu bezien
gaat het om het totaalplaatje

De grote en kleine zorgplicht

Wie	<ul style="list-style-type: none">• Overheid• Individu zelf•	<ul style="list-style-type: none">• Pensioenfondsen• Verzekeraars• Andere aanbieders•
Wat	<ul style="list-style-type: none">• Aggregeren informatie aanbieders	<ul style="list-style-type: none">• Productinformatie (correct, duidelijk, evenwichtig)• Default opties in producten verwerken
Hoe	<ul style="list-style-type: none">• Verzamelplatform aanbieden (mijn pensioenoverzicht.nl)	<ul style="list-style-type: none">• Gestandaardiseerde Input voor verzamelplatform

- Idealiter wordt pensioenregister uitgebreid met derde en “vierde” pijler
- Naast pensioenregister mogelijkheid voor objectief financieel advies (voucher?)
- Pensioenaanbieders leveren de input voor het pensioenregister
- Maar communiceren ook met hun deelnemers

Ondersteuning?

- Rol van de werkgever?
- Rol van (onafhankelijk) financieel adviseur?
- Wat is een goede rolverdeling tussen alle partijen, vooral waar het de grote zorgplicht betreft?
- Deense en Zweedse model?

Stelling

Tweede en derde pijlerproducten moeten wat betreft zorgplicht en communicatie op dezelfde manier behandeld worden

Toelichting:

Pensioenwet gaat over tweede pijlerpensioenen, voor derde pijlerproducten is er alleen de Wet op het Financieel Toezicht.

Maar vanuit het perspectief van de deelnemer is er eigenlijk geen verschil.